

[Holstein.]

og ønskede, at der fra Statens Side iværksattes Foranstaltninger, som direkte erhvervsøkonomisk kunde komme Landbruget til gode, søgte man fra radikal Side at faa Krisen løst simpelt hen ved i stort Omfang at nedskrive Landbrugets Gæld, at give Landbrugerne dels Nedskrivning, dels Moratorier.

Jeg kan ikke se rettere end, at de Veje, som fra konservativ Side blev anvist, er de naturlige økonomiske Veje. Det er ikke blot de Veje, der fra et økonomisk Synspunkt anbefaler sig, men det er ogsaa de Veje, der fra et finansielt Synspunkt er mindst Risiko ved, og som indebærer de mindst farlige Konsekvenser. Den højtærede Regering derimod indtager et Standpunkt midt imellem. Den vil hverken gaa den Vej, som det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen angiver paa de radikale Partis Vegne, eller den Vej, som det ærede Medlem Hr. A. C. D. Petersen paa de Konservatives Vegne anbefaler. Den indskrænker sig til slet og ret at fremsætte de to Lovforslag, som vi her behandler, og som man fra alle Sider er enig om ikke vil faa nævneværdig praktisk Betydning. Jeg tror, at en saa praktisk erfaren Mand som den højtærede Landbrugsminister selv i sit stille Sind er ganske paa det rene med, at saadanne Love vil komme til at virke som en Draabe i Havet under den nuværende Landbrugskrise.

Det er ganske symptomatisk, at medens det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen fremhævede som en Omstændighed, der havde svækket Landbrugets Produktions-evne og medvirket til Krisen for Landbruget, at Bankerne i saa stor en Udstrækning havde bundet Kapital i industrielle Foretagender, som ikke betaler sig, og beklagede, at Bankerne, altsaa de private Pengeinstitutioner, havde ført en saa laks Kreditpolitik overfor usolide industrielle Foretagender, vilde han samtidig have, at Staten skulde træde hjælpende til, skulde yde finansiell Støtte til Landbrug, som er overprioriteret og overkapitaliseret. Der er dog en mærkværdig Modsigelse i det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksens Synsmaader; naar det gælder Byerhvervene, gaar han haardt frem mod de private Finansinstitutioner, medens han derimod, naar det gælder Landbruget og Statens Stilling til Landbruget, stiller saa at sige ubegrænsede Fordringer til Statens Forpligtelser overfor Landbruget i Henseende til Kredit og Gældsslettelse.

Jeg forstaaer endvidere heller ikke rigtig det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksens Stilling til de smaa Landbrug; han slaar nemlig Statshusmandsbrug sammen med alle andre Landbrug. Jeg vil gentage her, hvad jeg har sagt under Finanslovbehandlingen, at jeg synes, der er stor Forskel paa, om Staten gennem Statshusmandslovene opmuntrer Landarbejdere, der jo ikke altid kan sidde inde med den finansielle og økonomiske Indsigt, som den højtærede Landbrugsminister og den foregaaende Landbrugsminister og det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen har, til at gaa ind i smaa Landbrugsbedrifter under saa vanskelige Pengeforhold som dem, vi har haft, og saa paa, at private selv forøger deres Gæld udover, hvad rimelige Krav til fornuftig økonomisk Disposition tilsiger.

Jeg synes, at Staten i langt højere Grad overfor Statshusmændene end overfor de private Landbrugere har en moralsk Forpligtelse til at yde Hjælp. Det er jo ikke Statshusmændenes Skyld, at der er ført den Valutapolitik, der er ført her i Landet; man kan ikke forlange, at Statshusmandsbrug, som bliver oprettet i Aarene 1920—24, skal regne med, hvad Valutaforliget af December 1924 har ført med sig af Konsekvenser. Derfor vil jeg gerne høre, om den højtærede Landbrugsminister mener, at det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen har Ret i, at Staten ikke har nogen Anledning til at gøre Forskel paa Statshusmandsbrug og andre Landbrug med Hensyn til den Side af Landbrugskrisen, som jeg vil kalde Prioritetsgældskrisen.

Endelig vil jeg gerne udtale min Glæde over at høre de Toner, der lød fra den konservative Landborepræsentant, thi jeg kan for mit Vedkommende i et og alt tiltræde disse Udtalelser. Jeg har ikke hidtil hørt konservative Landbrugsordførere udtale sig saa tydeligt og klart om Krisen, som det ærede Medlem Hr. A. C. D. Petersen gjorde i Dag. Jeg haaber, at det ærede Medlems Udtalelser dækker det konservative Partis Syn paa Landbrugskrisen, og at det fra det konservative Partis Side ikke maa blive ved de udmærkede Betragtninger, det ærede Medlem Hr. A. C. D. Petersen fremsatte, men at disse Synsmaader maa blive omsat i Handling, saaledes at den konservative Ordførertale ved denne Lejlighed ikke bliver den enlige Svale, som ikke gør nogen Sommer, men bliver den Foraarsbebuder, som virkelig betyder, at der